

Нестеренко В.Г.

**ВПЛИВ МЕДИКО-СОЦІАЛЬНИХ ЧИННИКІВ НА ФОРМУВАННЯ ЗДОРОВ'Я
АКАДЕМІЧНО ЗДІБНИХ ДІТЕЙ СЕРЕДНЬОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ
ДУ «Інститут охорони здоров'я дітей та підлітків НАМН України»,
Харків, Україна**

Аналіз доступних літературних джерел в Україні, ближньому та дальньому зарубіжжі щодо проблем шкільної адаптації учнів середнього шкільного віку, свідчить що цій проблемі присвячено обмежена кількість робіт. Переважно відображені несприятливі тенденції стану здоров'я дітей означеної вікової групи, проблеми якого загострюються в умовах меритократичної освіти. Доведено, що структура популяційного здоров'я молодших школярів має несприятливі характеристики, відзначаються явища активної хронізації хвороб і збільшення частоти морфофункціональних відхилень. Однак не проводилось комплексних лонгитудинальних досліджень стану здоров'я та шкільної адаптації академічно здібних учнів до основної школи в умовах поєданого несприятливого впливу соціальних і природних чинників. Відсутні рекомендації з первинної профілактики неінфекційних захворювань та поліпшення шкільної адаптації дітей середнього шкільного віку в умовах меритократичної освіти.

Мета: профілактика неінфекційних захворювань та шкільної дезадаптації академічно здібних дітей середнього шкільного віку під час меритократичної освіти в процесі адаптації до основної школи.

Поляков О.В., Писаренко Г.М., Богачова О.С.

**ПСИХОГІГІЄНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОЗПОВСЮДЖЕНОСТІ
ДОНОЗОЛОГІЧНИХ ПСИХІЧНИХ СТАНІВ СЕРЕД ПІДЛІТКІВ, ЩО
НАВЧАЮТЬСЯ В ПРОФЕСІЙНИХ АГРАРНИХ ЛІЦЕЯХ**

Кафедра гігієни та екології №1

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Науковий керівник: професор Коробчанський В.О.

Проблема оцінки стану індивідуального здоров'я людини і контроль за змінами його рівнів набувають все більш важливе значення, особливо для осіб, що піддаються високим психоемоційним і фізичним навантаженням, а також для підлітків шкільного віку. Перехід від здорового стану до хвороби прийнято розглядати як процес поступового зниження здатності людини пристосовуватися до змін соціального та виробничого середовища, до навколишніх умов життєдіяльності. Стан організму (його здоров'я або хвороба) - не що інше, як результат взаємодії з навколишнім середовищем, тобто результат адаптації або дизадаптації до умов середовища.

Метою даного експерименту було вивчення стану психічного здоров'я за допомогою «Психодіагностичного опитувальника старшокласника» підлітків 15-18 років, що навчаються протягом 3 років в Одноробівському професійному аграрному ліцеї.

Психічне здоров'я досліджувалося за результатами вивчення розповсюдженості серед досліджуваного контингенту донозологічних психічних станів. Прояви астенії спостерігалися у 13,6%, 17,2% та 5,4% 1, 2 та 3 курсів відповідно. Доволі високі значення (31,8%, 24,1%, 27%) мали й показники – провісники депресивних станів. Значно менший відсоток (10,8%) відносно 1 та 2 курсів (31,8% та 34,5% відповідно) був у 3 курсу за показником іпохондрії. В результаті проведеного дослідження виявлено, що у підлітків 1 та 2 курсів істотно більше було осіб з провісниками астенії

та іпохондричних станів, що свідчить про складності у процесі психологічної адаптації, якої зазнають підлітки до умов та характеру навчання.

Резніченко О.Г., Гуйван І.В.

РОЗУМОВА ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ

Кафедра гігієни та екології №1

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Науковий керівник: професор Коробчанський В.О.

Процес інтеграції України у світовий науковий й освітній простір обумовив впровадження в систему вищої освіти, включаючи медичну, кредитно-модульної системи навчання. Принципово важливою умовою оцінки будь-яких інновацій, включаючи інновації в педагогічній освіті, є їх психогігієнічна експертиза на відповідність функціональним можливостям організму, метою якої є попередження можливих відхилень у стані здоров'я донозологічного й хворобливого характеру. Метою цієї роботи було вивчення функціонального стану студентів-медиків, що займаються за кредитно-модульною системою. Експериментальну групу склали студенти 3 курсу І медичного факультету в кількості 239 чоловік, які були досліджені по трьох групах: разом, а також окремо юнаки (n=102) та дівчата (n=137). Розумова працездатність студентів аналізувалася до й після психоемоційного навантаження – модульного контролю по предмету „Гігієна та екологія”. Отримані результати вивчення розумової працездатності серед студентів, що навчаються за кредитно-модульною системою показали, що во всіх групах дослідження достовірних розходжень по показниках коефіцієнта точності, коефіцієнта розумової працездатності, коефіцієнта стійкості уваги не спостерігалось ($P > 0,05$), що говорить про адекватність стандартного педагогічного навантаження функціональним можливостям організму, а також про значний ступень їхньої стійкості, як юнаків так і дівчат, до існуючої системи факторів зовнішнього середовища, і насамперед навчальних факторів.

Про вплив кредитно-модульної системи навчання на абсолютні величини показників функціонального стану організму студентів-медиків повинні відповісти подальші дослідження.

Хорошевська Д.О., Кателевська Н.М.

ГІГІЄНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ХАРЧОВОГО РАЦІОНУ ДІТЕЙ, ЯКІ ВІДВІДУЮТЬ ДНЗ

Кафедра гігієни та екології №1

Харківський національний медичний університет, Харків, Україна

Науковий керівник: професор Коробчанський В.О.

Турбота про здоров'я покоління, що зростає, є першочерговим завданням медицини та державних служб. Саме в дитячому віці формуються фундаментальні метаболічні функції, що є специфічними для кожної людини. В той же час, загальні гігієнічні вимоги до утворення оптимального навколишнього середовища є запорукою формування здорової дитини. Одне з найважливіших місць у профілактичній медицині відводиться правильній організації харчування, яке повинне забезпечувати організм дитини всіма необхідними речовинами та сприяти оптимальному росту та розвитку.

Вивчення харчового раціону дітей, які перебувають в загальних дошкільних дитячих навчальних закладах, виявило численні порушення в організації